

တၢ်ကွၢ်ဆၢၣ်ဖၢ်ဒီး တၢ်ဆၢကတၢၢ်တၢ်ဆူးတၢ်ဆါ

COVID, တီးကွတၢ်ဆါ ဒီး RSV တၢ်ဆါတၢ်ကွတၢ်ကတၢၢ်တဖၣ်န့ၣ် အဆၢကတၢၢ်ခဲအံၤ ရၤလီၤအသးန့ၣ်လီၤ. တၢ်အပတီၢ်လၢပမၤအိၤ ဖဲတၢ်ဆါရၤလီၤသးအကတၢၢ်တဖၣ် မ့ၢ်ပတၢ်ဒိသဒၢအဂ့ၢ်ကတၢၢ်လၢ ကတၢၢ်ဆြၢတၢ်ဆူးတၢ်ဆါသ့ၣ်တဖၣ် တုၤခဲအံၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒိသဒၢတၢ်ဆူးတၢ်ဆါကိးနံၤဒဲး

- ဖဲန့ၣ်ဆိးကွအခါ အိၣ်လၢဟံၣ်တက့ၢ်. ပားဆူးပုၤဆိးကွအဂ့ၢ်တဖၣ်တက့ၢ်.
- ခိးကွၢ်တၢ်ဆါပနီၣ်တဖၣ်, လီၤဆီဒၣ်တၢ် ဖဲန့ၣ်ဆိးကွအဂ့ၢ်တဖၣ်ဒီးပုၤဆိးကွအခါန့ၣ်တက့ၢ်.
- သ့ၣ်ခိးအံၤခဲအံၤတက့ၢ်.
- မၤကဆိ ဒီးမၤသံကိၢ်တၢ်ဆါဃာ်ဖဲတၢ်အဖၢ်ဖဲခိၣ်လၢ တၢ်ထိးဘၣ်အိၤအါအါ, ဒိသိးဒီး ပဲတၢ်စွဲဖိၣ်တဖၣ်, လီၤတဲစိ, ဒီးကွၢ်ဟူဖျါ နီၣ်ကၢၤစိတဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.
- နမ့ၢ်အိၣ်ဒီး COVID-19 တၢ်ဆါပနီၣ်တဖၣ်န့ၣ် မၤကွၢ်နသးတက့ၢ်.
- ဆိးတီးကွကသံၣ်ဒိသဒၢကိးနံၤဒဲး, ဒီး COVID-19 ကသံၣ်ဒိသဒၢတဖၣ် ဒီးဆိးထွဲကသံၣ်ဂံၢ် (ဘူးစထၢၣ်)တဖၣ် ဒိတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်အသိးန့ၣ်တက့ၢ်.

အကတၢၢ်ဖဲ တၢ်သိထီၣ်သိလီၤတၢ်ဆူးတၢ်ဆါအဖၢမ့ၢ်

တၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤအဂ့ၢ်တဖၣ်လၢ မၤစၢၤဖိသ့ၣ်တၢ်ထီၣ်ကိၤသ့, ဒိသဒၢတၢ်ထီၣ်တၢ်မၤတကဲ မ့ၢ်တမ့ၢ် တၢ်ဟံၣ်ဖိၣ်ထီၣ်သးတသ့တဖၣ်, ဒီးဟံၣ်ပတၢ်ဆါဟံၣ်တဖၣ်လၢကလံၤအသးဘျုးဘျုး ဆိဆိအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ-

- သိးနါဒွဲၣ်ဖျါ ဖဲတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ပူၤ မ့တမ့ၢ် ဖဲပူၤကတီၢ်အလီၢ်တဖၣ်တက့ၢ်.
- သးစၢၤခဲကိၢ် တၢ်လဲၤအိၣ်သကိး ပုၤလၢတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်ဒိၣ်လၢ ကဆိးကွနးနးကလံၤတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် မၤအါထီၣ် တၢ်ဒိသဒၢတဖၣ် ဒိအမ့ၢ် တၢ်သိးနါဒွဲၣ်ဖျါ ဒီးတၢ်အိၣ်ယံၤလီၤသး ဖဲအိၣ်လၢအဝဲသ့ၣ်အကတီၢ်ကပၤအခါတက့ၢ်.
- မၤတၢ်ပျီပူၤတၢ်ထီၣ်လီၤသး ဆိးဆိးဖိတဖၣ်တက့ၢ်.
- အိးထီၣ် ပဲတၢ်ဖိဒီးတၢ်ဂြဲတဖၣ် လၢကလံၤတၢ်ဟဲန့ၢ်ဟးထီၣ်ကဂ့ၢ်ထီၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.

	COVID	တီးကွတၢ်ဆါ	RSV
ရၤလီၤအသးညီလၢကလံၤကျါ	✓		
ရၤလီၤအသးညီဒီဖျါ တၢ်ထီၣ်ဘျီၣ်လီၤစိဆိးကိၢ် ဖဲ လၢဟဲထီၣ်လၢပုၤတဂၤအနုၤဒု မ့တမ့ၢ် ကိၢ်ပူၤ	✓	✓	✓
အိၣ်မ့ၢ်သ့ၣ်လၢတၢ်အဖၢ်ဖဲခိၣ်လၢ အကိၢ်ဒီးအကဟ့ၢ် အဖဲခိၣ် ဒီးရၤလီၤအသးဖဲတၢ်ထိးဘၣ်တၢ်အဖၢ်ဖဲခိၣ်တဖၣ်အံၤအခါ		✓	✓
ကသံၣ်ဒိသဒၢအိၣ်တမံၤ လၢတၢ်ကစူးကါအိၤအဂီၢ်လီၤ	✓	✓	
ကဲထီၣ် တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်ဒိၣ် လၢ ပုၤမိၢ်ဒၢ, ပုၤသးပုၤတဖၣ်အဂီၢ်သ့, ဒီး ပုၤလၢအိၣ်ဒီးနီၢ်ခိၣ်ဂံၢ်တၢ်ဆြၢတဖၣ် အဂီၢ်သ့	✓	✓	✓
ကဲထီၣ်တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်ဒိၣ်လၢဖိသ့ၣ်အိၣ်န့ၢ် ဒီးဖိသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်သ့		✓	✓

နမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်ဒိၣ် လၢ COVID-19, တီးကွ, မ့တမ့ၢ် RSV နးနးကလံၤန့ၣ်

အိၣ်ဒီးတၢ်ဆိးကျိးဒီးနကသံၣ်သရၣ်တက့ၢ်. နကသံၣ်သရၣ်မ့ၢ်တအိၣ်န့ၣ်, လၢကဒိးနီၢ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤအဂီၢ် ကိး 211 တက့ၢ်. နကသံၣ်သရၣ်အံၤ ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ် ကဟ့ၣ်ကူၣ်န့ၣ်လၢ နကသိးနါဒွဲၣ်ဖျါ မ့တမ့ၢ် ဟးနီၢ်တၢ်ပလီၤဆိသးန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ဆိးကွန့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်မၤစၢၤန့ၣ်လၢ လၢကဆၢတၢ်ဘၣ်ဃး မ့ၢ်န့ၣ်ဒီး တၢ်သမံၤမိးဒါ မ့တမ့ၢ် ဒီးတၢ်ကူၣ်ထီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

နမ့ၢ်ဆိးကွန့ၣ် ကွၢ်လၢအဂ့ၢ်တကပၤလၢ နကမၤတၢ်မဲန့ၢ်လဲၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

နမ့်ဆိးကွန်

ပုၤအိတကွၢ် ဘျီကွၢ်လၢအနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲ ဖဲဘၣ်တၢ်သိထီၣ်သိလီၤတၢ်ဆူးတၢ်ဆါန့ၣ်လီၤ. အိၣ်လၢဟံၣ် ဒီးမၤတၢ်လၢနမၤညီၣ်နီၣ်အိၣ်တဖၣ် လၢနကဘျီကွၢ်အဝီၣ် - မံ, အိၣ်ဘျီး, အိတၢ်ထံအိၣ်တကွၢ်.

ကိး 911 ဖဲန့ၣ် မ့တမ့ၢ် နဖိမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဆါပနီၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤနးနးန့ၣ်တကွၢ်-

- ကသိတီ
- တၢ်ဆါ မ့တမ့ၢ် တၢ်ဆိၣ်သနံးလၢ သးနီၣ်ပုၤ မ့တမ့ၢ် ဟာဖာအပူၤ
- ယုၤလီၤထံ မ့တမ့ၢ် တၢ်ထံတၢ်နီၣ်တန့ၢ်
- သးသဘိၣ်ဘျီ လၢအကဲထီၣ်အသိ မ့တမ့ၢ် ပာ်ထီၣ်လၢတၢ်မံတသ့
- နိးဖံး မ့တမ့ၢ် မံၤသ့ၣ် ထီၣ်လုး မ့တမ့ၢ် ထီၣ်ဃး

နမ့်ဆိးကွၢ်, ဘၣ်ဆၣ် ဘၣ်လဲၤလၢပုၤကျိန့ၣ်

- ဖျီၣ်တၢ်ဖျီၣ်နီၣ်ဒုလၢ ဘၣ်နနီၣ်ဒု ဒီးမံၤသ့ၣ်ဂ့ၤဂ့ၤတကွၢ်.
- သ့န့ၣ်ခဲအံၤခဲအံၤ, လီၤဆိဒၣ်တၢ်ဖဲန့ၣ်နီၣ်ဒုဝဲအလီၤခံန့ၣ်တကွၢ်.
- ဖဲန့ၣ်ကူးအခါ ကးဘၢနထးခိၣ်ဒီးထံးဂူ မ့တမ့ၢ်နဆ့ကၢစုတကွၢ်.
- အိၣ်စါစၢၤနသးဒီးပုၤအဂၤ ဖဲနမၤသ့န့ၣ်တကွၢ်.
- မၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်ပျဲန့ၣ်လီၤကလံၤဆူဒးပုၤဖဲန့ၣ်အိၣ်ဒီးပုၤအဂၤအခါ, အဒိ, ဒိဖျီတၢ်အိးထီၣ်တၢ်န့ၣ်တကွၢ်.

နအိၣ်လၢပုၤဂၤအကျိသ့အဆၢကတီၢ်ဖဲလဲၣ်.

ညီၣ်နီၣ်ပုၤဖဲကွၢ်လၢတၢ်မၤ, ကိၤ, ဒီးတၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၤအဂၤသ့ဖဲ-

- အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ကိၤတအိၣ်လၢအစ့ၤကတၢ် 24 န့ၣ်ရံၣ် လၢတစူးကါဝဲ ကသံၣ်မၤစၢ်လီၤတၢ်ကိၤတဖၣ်, ဒီး
- အတၢ်ဆါပနီၣ်ကိၤညါလီၤသပုၤတၢ်, ဒီး
- အဝဲသ့ၣ် အိၣ်တၢ် ဒီးအိတၢ်ဝံၣ်ဂ့ၤဂ့ၤ, ဒီး
- အဝဲသ့ၣ်အနီၣ်အ့ၣ်ထံယုၤလီၤ ဒီးတၢ်ကူးန့ၣ် ကိၤညါလီၤဂ့ၤဂ့ၤ တုၤလၢအဝဲသ့ၣ် န့ၣ်လီၤမၤသကိးတၢ်လၢတၢ်ဟူးတၢ်ဝဲၤအပူၤသ့ ဒီးဟံးအစုကဆိန့ၣ်လီၤ.

ဆိကမိၣ်ထံဆးလၢန့ၣ်ဘၣ်ဖျီၣ်တၢ်ဖျီၣ်နီၣ်ဒု ဖဲန့ၣ်အိၣ်လၢပုၤဂၤအကျိ တုၤလၢနနီၣ်အ့ၣ်ထံယုၤလီၤ ဒီးတၢ်ကူးန့ၣ် ဘျီထီၣ်န့ၣ်တကွၢ်.